

GEELMASKER GRASPARKIETEN

Ghalib Al-Nasser

Vele jaren lang dachten liefhebbers van grasparkieten dat zowel geel en wit in dezelfde vogel niet kon, tot de komst van de Geelmasker Blauw mutatie in de vroege jaren '30. Rond 1935 Mevr. G. Lait uit Grimsby en Jack Long uit Gorleston-on-Sea meldden dat zij beiden een blauwe grasparkiet met een geel masker gekweekt hadden.

De dertiger jaren was een periode waarin veel nieuwe mutaties het licht zagen, erkend en gestaaft werden. Naar het schijnt werd een paar jaar eerder ook al melding gedaan van deze mutatie bij een bescheiden kweker aan de Norfolk-kust, niet zo ver van de woonplaats van Jack Long. Dit schreef althans de oudere Cyril Rogers in zijn boek "The World of Budgerigars", nog steeds een van de beste "historische" boeken over grasparkieten, waar ik nog regelmatig op terugval. Er werd eveneens melding gedaan van een Geelmasker Blauw mutatie in Australië rond dezelfde periode. Deze werd waarschijnlijk nog vroeger dan de Engelse gekweekt, maar door de kweker niet als een nieuwe mutatie herkend en dus ook niet gestaaft.

We weten allemaal dat alle mutaties van de grasparkiet voortkomen van de natuurlijke fel groen gekleurde grasparkiet en in het geval van de blauwe mutatie vererft die recessief t.o.v. van de groene. Vrij vlug ontdekte men dat de geelmasker dominant vererft t.o.v. van de witmasker blauw mutatie en dus niet onzichtbaar (split) aanwezig kan zijn in een vogel.

De eerste kwekers van deze mutatie ontdekten vrij snel dat er meer dan één variant was in de geelmasker mutatie. Met dank aan het vele werk dat op dat vlak verricht werd door deze kwekers en geleerden zoals Prof. T.G. Rogers en John Papin uit de VSA. Meer recent deed Ken Gray uitgebreide experimenten door het paren van verschillende types geelmaskers en deed daarvan verslag in zijn boek "Rainbow Buderigars and Constituent Varieties", gepubliceerd in 1990.

VERDER ONDERZOEK

Het werk van John Papin, gepubliceerd in 1964, verder uitgewerkt door Prof. Taylor, stelde dat de geelmasker mutatie veroorzaakt werd door een dominant geel beperkende factor, die het gele pigment van de groene vogels wegnam, om alzo tot een geelmasker (zoals bij groen) blauwe vogel uit te komen. Deze beperkende factor voor geel had een variabele invloed op de hoeveelheid geel die weggenomen werd, zodat dit de verklaring is voor de verschillende varianten geelmasker blauw die we kennen. Zijn werk bracht verder aan het licht dat wanneer we twee geelmaskers aan elkaar paren, de beperkende factor voor geel zodanig wordt opgevoerd, dat we een witmasker blauwe vogel krijgen.

Deze theorie werd in de jaren '70 door Ken Gray verder onderzocht en uitgetest en zonder twijfel als de waarheid erkend.

Nadat deze nieuwe mutatie midden de jaren '30 onstond en gestaaft werd, ontdekten de kwekers dat er verschillende tinten geelmasker blauw verschenen. De Budgerigar Society heeft deze verschillende types onderverdeeld als Geelmasker mutant 1, Geelmasker mutant 2 en Goudmasker Blauw. Elk heeft zijn eigen kleuomschrijving gekregen in het B.S. Colour Standard Book uit 1994.

Zoals alle dominante mutaties, kan het gen dat verantwoordelijk is voor deze kleurslag, als enkelfactor of als dubbelfactor aanwezig zijn. Vandaar dat we drie types geelmaskers hebben, maar in zes vormen. We weten dat de groene grasparkiet de meest dominante vorm is en de witmasker blauw de meest recessieve vorm is, helemaal onderaan de ladder. De geelmasker bevinden zich ergens tussenin met mutant 2 dominant over mutant 1. Dit betekent dat wanneer we mutant 1 en mutant 2 paren, er alleen mutant 2 vogels zullen geboren worden, maar wel allemaal split voor mutant 1. Een paring die we echter niet aanbevelen.

BS KLEURENSTANDAARD

De Budgerigar Society Kleuren Standaard beschrijft de Geelmasker mutant 1 als een vogel van de blauwe serie met een citroengeel masker. Dit geel is zichtbaar op alle plaatsen over het lichaam die de vogel maskeert zoals de onderliggende staartveren en op de vleugels en de achterkant van de kop. Dit geldt eveneens voor alle grasparkieten uit de blauwe serie zoals de albino, witvleugel, spangles (enkel en dubbel factor), wit e.a. Dit omdat groen dominant is over blauw, geel en wit.

Het masker van de Goudmasker heeft meer weg van rijk boterbloemgeel vergeleken met het citroengeel van Geelmasker mutant 1, terwijl het masker van de mutant 2 lichtjes bleker is dan het Goudmasker. De Budgerigar Society gaf in zijn kleurenstandaard van 1994 een uitgebreide beschrijving van de 6 mutaties die anderhalve pagina in beslag nam, terwijl in de vorige kleurenstandaard uit 1984, de beschrijving bleef steken op 2 regels.

Aangezien ik hierboven min of meer uitgelegd heb wat er gebeurd wanneer twee geelmaskers met elkaar gepaard worden en het effect van de enkel of dubbelfactor heb verklaard, kunnen we dus stellen dat er 6 vormen bestaan binnen deze mutatie. De mutant 1 enkelfactor blauw is zonder twijfel de meest voorkomende vorm die ook vaak op de shows te zien is. Hier is het citroengeel beperkt tot het masker en elke uitzaaiing tot een ander deel van het lichaam moet aanzien worden als een fout. De uitzondering zit hem uiteraard in volledig witte vogels. Aan de andere kant is de dubbelfactor van deze vorm eigenlijk een witmasker zoals voorheen reeds aangehaald. Kwekers die plots geelmaskers kweken uit twee witmaskers, moeten dus niet den-

ken dat ze een nieuwe mutatie in de hand hebben, aangezien een van beide een dubbelfactor geelmasker mutant 1 zal geweest zijn.

De enkelfactor mutant 1 geelmasker is de meest bekoorlijke vogel wanneer die zich voordoet in de cobalt of de violet vorm. Het is een echte blikvanger vergeleken met de hemelsblauwe of grijze geelmaskers. Door de jaren heen heeft de geelmasker een zeer hoog niveau bereikt op de shows, waarbij ze niet zelden met de hoogste prijzen gingen lopen (of vliegen).

HET OMGEKEERDE

Terwijl het geel in de geelmasker mutant 1 beperkt is tot het masker, zien we het omgekeerde in de mutant 2 en de Goudmaskers. Bij deze twee vormen, wanneer enkelfactorig aanwezig, lijkt het geel na de eerste rui, uit te zwermen over het hele lichaam, met als resultaat een soort zegroene kleur. De herkenning wordt nog moeilijker wanneer het gaat over grijze vogels die er dan gaan uitzien als grijsgroen. Alleen het geel onderaan de vleugels wijst erop dat het een geelmasker of goudmasker is.

Het boterbloemgeel bij dubbelfactorige vogels van mutant 2 en de goudmaskers is beperkt tot het masker. Vandaag de dag zijn op de shows alle vormen van geelmaskers te zien, wat zeer interessant kan zijn om ze uit elkaar te leren houden.

Natuurlijk kan het geelmasker ook voorkomen bij een groene vogel (inclusief alle gele vormen) waarbij het groene gen het geelmasker maskeert.

Elke vorm van geelmasker of goudmasker is dominant over witmasker blauw. Wanneer dus een geelmasker met een witmasker gepaard wordt, zullen een aantal geelmaskers verkregen worden afhankelijk van de factor die de geelmasker vogel draagt.

Wanneer we bijvoorbeeld een enkelfactor mutant 1 geelmasker paren aan een witmasker, dan krijgen we theoretisch 50% geelmaskers en 50% witmaskers. Wanneer twee enkelfactor mutant 1 geelmaskers met elkaar gepaard worden, krijgen we 50% enkelfactor geelmaskers, 25% dubbelfactor en 25% witmaskers. Natuurlijk is de dubbelfactor visueel een

witmasker, waardoor we dus 50% witmaskers in het nest krijgen, waarvan de helft eigenlijk geelmaskers zijn en alleen door het uitvoeren van testparingen kan men uitmaken wie wat is. Door deze witmaskers (dubbelfactor geelmasker) te paren aan een andere witmasker zonder geelmasker in de achtergrond, kunnen we 100% geelmaskers mutant 1 kweken.

DE UITZONDERING

Bij de mutant 2 geelmasker en goudmaskers zijn de verwachtingen bij de paringen dezelfde als hierboven, met de uitzondering dat we hier geen witmaskers krijgen die het geelmasker gen verborgen meedragen.

Elke grasparkietenshow heeft een aparte klasse voor elke vorm van de geelmasker mutatie, maar dat wil niet zeggen dat elke geelmasker ook daarin dient ondergebracht te worden. De Budgerigar Society heeft een soort prioriteitenlijst voor niet-normale vogels die op de shows gehanteerd wordt. Deze lijst plaatst de gekuifde vogels bovenaan, gevolgd door de spangle, dominant bont, recessief bont, geelmasker en verder de nog zeldzamere mutaties. Dit zou het in theorie voor de kweker gemakkelijk moeten maken om te weten in welke klasse hij zijn geelmasker vogel dient onder te brengen. Als het dus een gekuifde geelmasker is, dient hij bij de gekuifde vogels een plaats te krijgen en zo verder het lijstje af.

De verwarring steekt pas echt de kop op wanneer de kweker komt opzetten met een geelmasker albino of een geelmasker witvleugel blauwe vogel, aangezien er aparte klassen zijn voor albino's, witvleugels en geelmaskers. Door de prioriteitenlijst moeten deze vogels ondergebracht worden bij de geelmaskers, daar de albino en de witvleugel blauwe klassen bedoeld zijn om de zuiverheid van die mutaties te beoordelen. Hetzelfde geldt voor de geelmasker clearbody, geelmasker grijsvleugel en geelmasker wit. Door de prioriteitenlijst moeten deze vogels bij de geelmaskers ondergebracht worden en niet bij de zeldzame (of uitzonderlijke mutaties) of een andere kleurslag.